

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

«Бекітемін»

**Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

« ____ » _____ 2013ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

КОТ 3207 «Кәсіби орыс тілі» пәні

КОТ 18 «Кәсіби орыс тілі» модулі

5B072400 «Технологиялық машиналар және жабдықтау» (салалар бойынша)
мамандығы

Тау институты

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы

АЛҒЫ СӨЗ

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасы (syllabus) әзірленеді: доценті, ф.ғ.к., орыс тілі және мәдениеті каф. мең. Оспанова Б.Р., аға оқытушылармен Тимохина Т.В., Азимбаева Ж.А., оқытушылар Журавлева Л.Н. Сейдахметова З.К.

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасының отырысында талқыланды

« ____ » _____ 2013 ж. № ____ хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2013 ж.

Сәулет және құрылыс институтының оқу-әдістемелік кеңесінде
мақұлданды

№ ____ Хаттама « ____ » _____ 2013 ж.

Төрағасы _____ « ____ » _____ 2013 ж.

_____ кафедрасымен келісіледі

Кафедра меңгерушісі _____ « ____ » _____ 2013 ж.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні:

Оспанова Б.Ревовна, доцент, ф.ғ.к., акф. Меңгерушісі

Тимохина Татьяна Владимировна, аға оқытушы

Азимбаева Жанат Амантаевна, аға оқытушы

Журавлева Любовь Николаевна, оқытушы

Сейдахметова Зергуль Кобландиевна, оқытушы

Орыс тілі және мәдениеті кафедрасы ҚарМТУ I корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 506 ауд., байланыс телефоны 565932, қос.2046.

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны Кредит ECTS	Сабақтардың түрі					СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі
		Қосылған сағаттар саны			ОСӨЖ сағаттарының саны	Барлығы сағаттар саны			
		Лекциялар	Практикалық сабақтар	Зертханалық сабақтар					
V	2 3	-	30		30	60	30	90	Емтихан

Пәннің сипаттамасы

«Кәсіби орыс тілі» пәні техникалық мамандардың профилі үшін жалпы білім пәндердің циклына кіреді. Аяқталған және өз бетімен курс ретінде ұсынылады. Келешекті мамандарды оқыту кәсіптік-бағыттар көрсету жүзеге асады.

Пәннің мақсаты

«Кәсіби орыс тілі» пәннің мақсаты орыс тілінде коммуникативті құзыретін әдетті даму және қалптастыру, білікті жеке тұлғаны дайындау, кәсіпті маңызды жағыдайларда бірдей қарым-қатынасты құру.

Пәннің міндеттері

Пәннің міндеттері мынадай: кәсіптік қарым-қатынас саласында және ғылыми мәтіннің құрылуында практикалық білімдермен қолдануды үйрету; студенттердің эстетикалық тәрбиелеуді және жалпы мәдениеттің дамыту; жалпы кәсіптік және жалпы гуманитарлық ой өрісін кеңейту.

Берілген пәнді оқу нәтижесінде студенттердің міндетті:

- оның жанырлық сан алуандық және ғылыми стиль туралы;
- ғылыми мәтіннің ереже құрылымдар туралы және тілдік құрастыру;
- техникалық мәтіннің мағыналық-лингвистикалық талдау және құрылымды-семантикалық тәсілдері мен әдістері туралы;
- кәсіптік қарым-қатынаста функциональді тіл жүйесінің ерекшеліктері туралы;

білу:

- ғылыми құрылым техникалық кәсіби және ғылыми лексика;

- мәтіннің түрлі жанырлардың нәтиже ережелері;
- техникалық сала қызметінің тілдік нормалары;
- іскерлік құзыретінің негіздері;
жасай білу:
- ғылыми-техникалық ақпаратты түсіндіріп беру және қорыту;
- жазбаша және ауызша мәтіндерді ақпаратты қайта қарастыру негізгі тәсілдерін қолдану;
- қарым-қатынас жағыдайларда және коммуникативті интенциясына тілдік құралдарды сәйкес талдау;
практикалық әдеттер табу:
- ғылыми-техникалық әдебиеттермен жұмыс жасау;
- екінші қайтара ғылыми мәтіндердің нәтижеленуі: андатпа, тезистер, түіндеме, рефераттар, баяндамалар;
- кәсіптік қызмет негізінде ғылыми-техникалық ақпаратты өз бетімен іздеу.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді оқу үшін келесі пәндерді (бөлімдерді (тақырыптарды) көрсетумен) меңгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
1. Орыс тілі(1курс)	Мәтін байланыс сөз сөйлеудің оқу жүесінің құрамы
2. Орыс тілі(1курс)	Орыс тілінің функциональді стилі Ғылыми
3. Орыс тілі(1курс)	стиль, оның негізгі ерекшеліктері
4. Орыс тілі(1курс)	Синтаксис (Құрмалас сөйлем)

Тұрақты деректемелер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде алған білімдерін негізгі және кәсіби пәндерді 5В072400 – «Технологиялық машиналар және жабдықтау» (салалар бойынша)мамандығы бойыша меңгеру кезінде қолданылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атауы	Сабақтардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, с.				
	Лекциялар	Практикалық саб.	Зертханалық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1. Кәсіби орыс тілі негізі ретінде пәндік-тілдік материалын құрастыру. 1.1. Ғылыми стильдің негізгі белгі	-	8	-	8	8

ретінде кәсіптік терминология. 1.2. Пәндік-тілдік материалын құрастыру негізі ретінде кәсіптік орыс тілінде ғылыми стильге үйрету. 1.3.Ғылыми әдістеме зерттеулер. 1.4. Мамандық бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарының мазмұны және құрылымы. Ғылыми жұмысты рәсімдеу.					
2. Ғылыми-кәсіптік және оқу-кәсіптік салаларда категориялық-түсінушілік базалық аппарат. Ғылыми ақпарат компрессия деңгейінде тілдік икемділік және әдеттерді даму.	-	12	-	12	12
3. Орыс тілінде мамандық бойынша пәндік саласында мазмұнының мінездемесі. Кәсіптік жағыдайларда кәсіптік-бағдарлау материалын қолдануымен мамандық бойынша ғылыми мәтіндермен жұмыс жасауда кәсіптік құзыретің дамыту.	-	6	-	6	6
4. Пән мамандықтармен кәсіптік орыс тілінің байланысы. Кәсіптік орыс тілінің өзгеруі және түрлерге бөлінуі. Кәсіптік салада тілдік тәртіптерінің ерекшеліктері. Адамдардың әлеуметтік - психологиялық қарым-қатынас механизмі.	-	4	-	4	4
Барлығы:		30	-	30	30

Практикалық (семинарлық) сабақтардың тізімі

1 тақырып. Кәсіби орыс тілі негізі ретінде пәндік-тілдік материалын құрастыру.

Мәтін тілдік бірлік ерекше ретінде. Мәтіннің жанырлары: мәтін-себеп болу(бұйрық, кепілдеме), мәтін-ретроспекция және бағалау (есеп, шолу, андатпа), қарым-қатынаты орналастыру(бөлшек, интервью, шақыру және т.б.); мәтіннің лингвистикалық құралдарын ұйымдастыру.

Оқу ғылыми мәтіннің құрылымын ұйымдастыру: а) ашылытын мазмұнның мінездемесі, б) берілетін мазмұнның көз қарасының түрі. Мәтіннің түрлері: сипаттау, хабарландыру, талқылау, дәлелдеу.

Мәтіннің құрылым- сематикалық ерекшеліктері. Нағыз мәтіннің теориялық негізінде мәтін-сипаттау туралы. Мәтін-сипаттау зерттеу процесі(оның нәтижесі мен эксперименті).

1.1. Ғылыми стильдің түрлері негізінде кәсіптік терминология.

Ғылыми стильдің лексикалық негізі және адамшылық ғылыми қызыметінің саласында термин негізгі бірлік түсінігі. Ғылыми-техникалық терминология. Арнайы терминдер.

1.2. Мамандық тіліне арналған ғылыми стильді оқыту.

Мамандық тілдіне арналған жалпы ғылыми стильдің мінездемесі. Ғылыми стиль, кәсіптік тіл, кәсіптік жаргон: ұқсастықтары және өзгешіліктері. Ғылыми стильдің түрлері. Заманауи ғылыми стильдің жанырлары. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері. Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Ғылыми қарым-қатынас ерекшеліктері. Ғылыми стильдің тілден тыс қасиеттері. Ғылыми стильдің тілдік бірліктері.

1.3. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері.

Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Түрлі бағытты зертеулер үшін әдістемелердің түрлері. Зерттеу тақырып бойынша әдебиеттердің таңдау принциптері.

1.4. Мамандық бойынша ғылыми-зерттеу жұмысының мазмұны және құрылымы.

Ғылыми-зерттеу жұмыстардың құрылымы. Жұмыстар мазмұнының талаптары. Символ тілі, графикалық тіл. Қысқарту. Қысқартулардың түрлері. Жалпы қолданылатын қысқартулар. Сөз тіркестері мен сөздердің қысқартылу әдістер.

Мәтіннің тарау мен бөлімі түрлері. Цитата келтіру ережелері. Мәтіндік фрагменттердің бөлу және оның қолдану мүмкіндіктері. Сілте жасаудың рәсімдеу ережелері. Библиографияны құрастыру ережелері.

2 тақырып. Ғылыми-кәсіптік және оқу-кәсіптік салаларда категориялық- түсінушілік базалық аппарат.

Ғылыми мәтін компрессия ретінде қайта қарастыру негізгі түрі. Түпдерек-мәтіндерінің компрессия түрлері. Мәтіннің компрессия жержелерінің негіздері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіннің тезистеу. Тезистің мазмұнды-стилистикалық негіздері. Мәтінді тезистеу кезенінде жазбаша әдеттерін дамыту. Ғылыми салада тезистердің түрлері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндерге аннотация жасау. Тұтынушы ерекшеліктерін есептей отырып аннотацияның түрлері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің рефераттау. Өнімді және өнімсіз рефераттардың түрлері. Реферат түрінде мәтіннің ақпараттық мазмұның беру. Рефераттың үлгі-схема композициясы. Рефераттың тілдік құрал рәсімдері.

Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің пікірлеу. Ғылыми пікірлердің құрылымы.

Мамандық бойынша ғылыми жұмыс туралы сипаттау. Ғылыми пікірдің

құрылымы.

3 тақырып. Орыс тілінде мамандық бойынша пәндік саласында мазмұнының мінездемесі. Кәсіптік жағыдайларда кәсіптік- бағдарлау материалын қолдануымен мамандық бойынша ғылыми мәтіндермен жұмыс жасауда кәсіптік құзыретің дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді тезистеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді аннотация жасау кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді реферат жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді рецензия жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

Мамандық бойынша мәтінді пікірлеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.

4 тақырып. Пән мамандықтармен кәсіптік орыс тілінің байланысы. Кәсіптік орыс тілінің өзгеруі және түрлерге бөлінуі. Кәсіптік салада тілдік тәртіптерінің ерекшеліктері. Адамдардың әлеуметтік - психологиялық қарым-қатынас механизмі.

Өзара оқыту принциптерін жүзеге асыру: мамандықтар пәнімен орыс тілінің өзара қарым-қатынас. Кәсіптік салада коммуникативті және тілдік құзыретің еліктеу, алмастыру, түрлендіру, репродуктивті және тілдік тапсырмалар тілдік қалыптасуына бағдарланады.

Жеке адамның қарым-қатынас негіздері. Сөйлеу оқиғасы, сөйлеу жақыдайы, сөйлеу қарым-қатынасы. Кәсіптік салада сөйлеу мәдениетінің тәртібі. Адамның мәдениеті және білімі ауызша сөйлеудің көрсеткіші. Кәсіптік қызметіне байланысты, хабарлама түрінде сөйлеу жаттығулар, көпшілік алдында сөз сөйлеу, оқыған туралы пікірмен бөлісу, берілген тақырыпқа дискуссиялар, коммуникативті құзырет жағыдайларда диалогтар құру. Баяндамалар мен презентациялардың рәсімдеу ережелері.

Лабораторлық сабақтардың тізімі (бағдарлама бойынша қарастырылмаған)

Курстық жобалардың тақырыбы (бағдарлама бойынша қарастырылмаған)

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырыбының атауы	Сабақтың мақсаты	Сабақтың түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиет
1 тақырып. Кәсіби орыс тілі негізі ретінде пәндік-		Семинар-кеңес		[1]

<p>тілдік материалын құрастыру.</p>				[2]
<p>Мәтін тілдік бірлік ерекше ретінде. Мәтіннің жанырлары: мәтін-себеп болу(бұйрық, кепілдеме), мәтін-ретроспекция және бағалау (есеп, шолу, андатпа), қарым-қатынаты орналастыру(бөлшек, интервью, шақыру және т.б.); мәтіннің лингвистикалық құралдарын ұйымдастыру.</p>	<p>Берілген тақырып бойынша білімді тереңдету.</p>		<p>Мәтіннің құрылымдық компоненттердің негізгі тапсырмалардың орындалуы</p>	[5] [8] [12]
<p>Оқу ғылыми мәтіннің құрылымын ұйымдастыру: а) ашылытын мазмұнның мінездемесі, б) берілетін мазмұнның көз қарасының түрі. Мәтіннің түрлері: сипаттау, хабарландыру, талқылау, дәлелдеу.</p>	<p>Студенттерді арнайы әдебиеттерді оқытуға дайындау</p>	<p>Семинар-кеңес</p>		[13]
<p>Мәтіннің құрылым-семантикалық ерекшеліктері. Нағыз мәтіннің теориялық негізінде мәтін-сипаттау туралы. Мәтін-сипаттау зерттеу процесі(оның нәтижесі мен эксперименті).</p>	<p>Негізгі құрылымды компоненттері ең есептептеу, мәтіннің мағыналық құрылым талдау тәсілдермен меңгеру.</p>		<p>Мәтіннің мазмұның болжауы, негізгі ақпараттың тапсырмаларын орындалуы.</p>	[14]
<p>1.1. Ғылыми стильдің түрлері негізінде кәсіптік терминология.</p>	<p>Мәтіннің түріне сүйе отыра қажетті ақпаратты табуын дамыту.</p>		<p>Терминологиялық сөздікпен жұмыс жасау</p>	[5]
<p>Ғылыми стильдің лексикалық негізі және адамшылық ғылыми қызыметінің саласында термин негізгі бірлік түсінігі. Ғылыми-техникалық терминология. Арнайы терминдер.</p>				[9]
<p>1.2. Мамандық тіліне арналған ғылыми стильді оқыту.</p>	<p>Ғылыми стиль мәтіндерін талдау және айыру мен дағдыларды</p>		<p>Оқу техникасын еңбекпен өтеу</p>	
<p>Мамандық тілдіне арналған жалпы ғылыми стильдің мінездемесі. Ғылыми стиль, кәсіптік тіл,</p>				

<p>кәсіптік жаргон: ұқсастықтары және өзгешіліктері. Ғылыми стильдің түрлері. Заманауи ғылыми стильдің жанырлары. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері. Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Ғылыми қарым-қатынас ерекшеліктері. Ғылыми стильдің тілден тыс қасиеттері. Ғылыми стильдің тілдік бірліктері.</p>	<p>қалыптас тыру.</p>			
<p>1.3. Ғылыми әдістемелердің зерттеулері. Тақырыптарды және мәселелерді әдіс ережеге сәйкес таңдау. Түрлі бағытты зертеулер үшін әдістемелердің түрлері. Зерттеу тақырып бойынша әдебиеттердің таңдау принциптері.</p>	<p>Кең лексикалық материалда түрлі синтаксистік, грамматикалық құрылыстарын оқу және еңбекпен өтеу</p>		<p>Оқыған негізінде жеке монолог-талқылау құрастыруында автордың ойын түсіндіру тапсырмалары.</p>	<p>[1] [2] [4] [11] [12]</p>
<p>1.4. Мамандық бойынша ғылыми-зерттеу жұмысының мазмұны және құрылымы. Ғылыми-зерттеу жұмыстардың құрылымы. Жұмыстар мазмұнының талаптары. Символ тілі, графикалық тіл. Қысқарту. Қысқартулардың түрлері. Жалпы қолданылатын қысқартулар. Сөз тіркестері мен сөздердің қысқартылу әдістер. Мәтіннің тарау мен бөлімі түрлері. Цитата келтіру ережелері. Мәтіндік фрагменттердің бөлу және оның қолдану мүмкіндіктері. Сілте жасаудың рәсімдеу ережелері. Библиографияны</p>	<p>Ғылыми жұмыстардың құрастыру әдеттерін дамыту. Жазбаша және ауызша түрлерінде белсенді тілдік материалын енгізу</p>		<p>Мамандық бойынша мәтіндердің практикада қайта айту. Мәтіндерді аудирование жасауда сөздерді қолдануда типтік қателерге тапсырмалар.</p>	

құрастыру ережелері.				
<p>2 тақырып. Ғылыми-кәсіптік және оқу-кәсіптік салаларда категориялық-түсінушілік базалық аппарат.</p> <p>Ғылыми мәтін компрессия ретінде қайта қарастыру негізгі түрі. Түпдерек-мәтіндерінің компрессия түрлері. Мәтіннің компрессия жержелерінің негіздері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіннің тезистеу. Тезистің мазмұнды-стилистикалық негіздері. Мәтінді тезистеу кезеңінде жазбаша әдеттерін дамыту. Ғылыми салада тезистердің түрлері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндерге аннотация жасау. Тұтынушы ерекшеліктерін есептей отырып аннотацияның түрлері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің рефераттау. Өнімді және өнімсіз рефераттардың түрлері. Реферат түрінде мәтіннің ақпараттық мазмұның беру. Рефераттың үлгі-схема композициясы. Рефераттың тілдік құрал рәсімдері.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми мәтіндердің пікірлеу. Ғылыми пікірлердің құрылымы.</p> <p>Мамандық бойынша ғылыми жұмыс туралы сипаттау. Ғылыми пікірдің құрылымы.</p>	<p>Өнімді сөз сөйлеуді қалыптастыру</p> <p>Мәтіннің компрессия ережелерін ұғыну.</p> <p>Екінші мәтіндердің жазу үшін бір үлгідегі құрылымдарын ұғыну.</p> <p>Сипаттаулар, пікірлеулер, андатпалар, рефераттар, тезистерді жазбаша түрінде құрастыруларын дамыту</p>	Семинар-кеңес	<p>Грамматикалық тапсырмаларды орындау.</p> <p>Оқу техникасын дамыту.</p> <p>Мәтіндерден негізгі ақпаратты шығару түрлері мен тәсілдеріне байланысты жаттығулар, әріде оның екінші мәтін түрде қайта еске түсіру.</p> <p>Екінші мәтіндердің түрлі жазылуы.</p>	<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[5]</p> <p>[9]</p> <p>[10]</p> <p>[11]</p>
<p>3 тақырып. Орыс тілінде мамандық бойынша пәндік саласында мазмұнының</p>	<p>Мәтіннің кеңейтуі және компрессия</p>	Семинар-кеңес	<p>Монологиялық сөз сөйлеуді құрастыру үшін оқу</p>	<p>[5]</p>

<p>мінеземесі. Кәсіптік жағыдайларда кәсіптік-бағдарлау материалын қолдануымен мамандық бойынша ғылыми мәтіндермен жұмыс жасауда кәсіптік құзыретің дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді тезистеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді аннотация жасау кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді реферат жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді рецензия жазу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша мәтінді пікірлеу кезінде жазбаша дағдыларын дамыту.</p>	<p>тәсілдерін ұғыну.</p> <p>Мамандық бойынша мәтіндердің түсіндіруін дамыту.</p> <p>Мамандық бойынша лексиканы ұғыну.</p>		<p>техникасынмен жұмыс жасау.</p> <p>Сәйкес тілдік құралдарды қолдануымен екінші мәтіндерді құрастыру тапсырмаларды орындау.</p> <p>Оқып үйренушінің техникасынмен жұмыс жасау.</p>	<p>[6]</p> <p>[9]</p> <p>[10]</p> <p>[12]</p> <p>[13]</p> <p>[14]</p>
<p>4 тақырып. Пән мамандықтармен кәсіптік орыс тілінің байланысы. Кәсіптік орыс тілінің өзгеруі және түрлерге бөлінуі. Кәсіптік салада тілдік тәртіптерінің ерекшеліктері. Адамдардың әлеуметтік - психологиялық қарым-қатынас механизмі.</p> <p>Өзара оқыту принциптерін жүзеге асыру: мамандықтар пәнімен орыс тілінің өзара қарым-қатынас. Кәсіптік салада коммуникативті және тілдік құзыретің еліктеу, алмастыру, түрлендіру, репродуктивті және тілдік тапсырмалар тілдік қалыптасуына</p>	<p>Мамандық бойынша мәтіндерді шығармашылық саралауды және өзгертуді дамыту.</p>	<p>Семинар-кеңес</p>	<p>Жазбаша және ауызша сөз сөйлеуді құрастыру тапсырмалар орындау.</p> <p>Бейімделген және бейімделмеген мәтіндермен жұмыс жасау.</p>	<p>[3]</p> <p>[5]</p> <p>[7]</p> <p>[8]</p> <p>[12]</p>

<p>бағдарланады.</p> <p>Жеке адамның қарым-қатынас негіздері. Сөйлеу оқиғасы, сөйлеу жақыдайы, сөйлеу қарым-қатынасы. Кәсіптік салада сөйлеу мәдениетінің тәртібі. Адамның мәдениеті және білімі ауызша сөйлеудің көрсеткіші. Кәсіптік қызметіне байланысты, хабарлама түрінде сөйлеу жаттығулар, көпшілік алдында сөз сөйлеу, оқыған туралы пікірмен бөлісу, берілген тақырыпқа дискуссиялар, коммуникативті құзырет жағыдайларда диалогтар құру. Баяндамалар мен презентациялардың рәсімдеу ережелері.</p>	<p>Түрлі үлгілі байланыстарды мәтіндер құру, жеке деңгейлі лингвистикалық түрлерін қолдану, қажетті ақпаратты қалыптастыру білу.</p> <p>Кәсіптік саласында коммуникативті, сөйлеу және тілдік құзыретің дамыту.</p>		<p>Тілдік, репродуктивті, өзгеру, алмастыру және еліктеу тапсырмаларды орындау.</p> <p>Сөз сөйлеуге, айтылуына және хат жазу тәсілдеріне жаттығулар орындау.</p>	
--	---	--	--	--

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыбы № 1 студенттердің семестірлік жұмысы

Тақырып: Ғылыми стильдің негізгі белгісі ретінде кәсіптік терминология.

Мақсаты: кәсіптік терминдердің тілдік жандандыруы, сөз қорын байыту.

Тапсырма: мамандық бойынша арнайы терминдер сөздігін құрастыру.

Терминологиялық сөздікті құрастыру №1 семестірлік жұмысының негізгі орындалу талаптары.

1. Ұсынылған сөздіктерге сүйене отырып, мамандықтар бойынша оқулықтардан және оқу құралдардан 200 термин – сөздерді орыс тілінде аудармасын тауып жазу.

2. Сөздік алфавит тәртібі бойынша құрастырылуы керек.

3. Жұмыс кітапша түрінде тексеруге тапсырылады.

4. Орындалу мерзімі – 1 ай.

5. Қорғау – 5 апта.

6. Ұсынылатын сөздіктер:

1. Бектаев К. Большой казахско-русский, русско-казахский словарь. Алматы: Алтын Қазына, 2001. – 704 с.

2. Кусаинов А.К. Казахско-русский, русско-казахский терминологический словарь. В 32-х т. Алматы: Рауан, 2000.

3. Ефремова Т.Ф., Костомаров В.Г. Словарь грамматических трудностей русского языка. М. . 1997.– 347 с.

4. Тихонов А.Н. и др. Комплексный словарь русского языка. М., 2001.–

№ 2 студенттердің семестірлік жұмысы

Тақырыбы: Ғылыми баяндама және оның презентациясы.

Мақсаты: Мамандық бойынша ғылыми баядамаларды жазу тәсілдерін үйрену.

Тапсырмасы: мамандық бойынша ғылыми баяндама дайындау.

Баяндама түрінде мамандық бойынша тақырыптың презентациясы. Семестірлік жұмыс бойынша берілген ғылыми тақырыптың орындалуы, кәсіптік салада коммуникативті жетілтіруді білуіне негізгі акцент қойылады. Студент баяндама дайындау кезеңінде келесі түрлер міндеттермен іздеу жұмыстарын жасайды (таңдау бойынша): мамандық бойынша оқулық және ғылыми-оқулық мәтіндермен, рефератты-ақпаратты мәтіндермен (энциклопедия және сөздіктерден алынған мақалалар), ғылыми-бағалау мәтіндер (эксперттік бекітулер, қақпайлап сөз сөйлеу) және т.б. Бұдан басқа, студент баяндаманың презентация дайындау кезінде суретпен сипаттау материалдарын дайындау қажет (кестелер, диаграммалар, суретпен сипаттаулар, бейне және фотоматериалдар, слайдттар және т.б.).

1. Орындалу мерзімі – 1 ай.

2. Қорғау – 13 апта.

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан бағасы аралық бақылау (60% дейін) және қорытынды аттестаттау (емтихан) (40% дейін) бойынша үлгерімнің ең жоғары көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес 100% дейін мәнді құрайды.

Әріптік баға бойынша бағалау	Сандық бағалау эквиваленттері	Меңгерілген білімдердің проценттік мәні	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	Өте жақсы
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	Жақсы
B-	2,75	75-89	Жақсы
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлық

D	1,0	50-54	Қанағаттанарлық
F	0	0-49	Қанағаттанарлықсыз

«А» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«А-» (өте жақсы) деген баға негізгі заңдар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы меңгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«В+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жақсы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«В-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«С+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жақсы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабақтардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шеңберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабақтар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабақтар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабақтардың

түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабақтарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -тік мәні	Оқытудың академиялық мерзімі, апта															Барлығы, %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Сабаққа қатысы	1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	15
Тақырып бойынша тапсырмалар орындау	1		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*				10
ОСӨЖ тапсырмаларды орындау	1		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*		11
СӨЖ бойынша тапсырманы қорғау	1								*						*		2
Өзін бақылау тапсырмаларын орындау	1								*						*		2
Бақылау жұмысын орындау	10							*							*		20
Аттестация бойынша								30							30		60
емтихан																	40
Барлығы																	100

Саясат және рәсімдер

«Кәсіби орыс тілі» пәнін оқу кезінде келесі ережелерді сақтауды өтінеміз:

1. Сабаққа кешікпей келуді.
2. Дәлелді себепсіз сабақ босатпауды, ауырған жағдайда анықтама, ал

басқа жағдайларда түсініктеме хат ұсынуды.

3. Студенттің міндетіне барлық сабақтарға қатысу кіреді.

4. Оқу процесінің күнтізбелік жоспарына сәйкес бақылаудың барлық түрлерін тапсыру.

5. Жіберілген практикалық және зертханалық сабақтар оқытушы белгілеген уақытта қайта тапсыру.

6. Оқу барысына белсенді қатысу.

7.Топлас студенттерге, оқытушыларға шыдамды, ашық, сенімді, адамгершілік тұрғыдан қарау.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілушілік

Автордың аты –жөні	Оқу - әдістемелік әдебиетінің атауы	Баспасы, шығарылған жылы	Сандық көрсеткіші	
			Кітапханада	Кітапханада
Негізгі әдебиет				
1.Шаяхметова Н.К.	Русский язык. Обучение научному стилю.	Алматы: Қазақ университеті, 2007	-	
2.Проскурякова И.Г., Боженкова Р.К., Боженова Н.А.	Пособие по научному стилю речи. Для вузов технического профиля. 2-е издание.	М.: Наука, 2004	147	
3. Гвоздарев Ю.А., Савенкова Л.Б.	Основы коммуникативной стилистики.	М.:ИКЦ «МарТ», 2004		-
4. Крылова О.А.	Лингвистическая стилистика. Книга 1. Практикум.	М.: высшая школа, 2008		-
5. Крылова О.А.	Лингвистическая стилистика. Книга 2. Практикум.научному стилю речи.	М.:высшая школа, 2008	100	-
6. Мотина Е.И.	Язык и специальность: лингвометодические основы обучения русскому языку студентов-нефилологов	М.:Русский язык,1983		
7. Воителева Т.М.	Русский язык и культура речи.Методические рекомендации.	М.:Академия, 2008		-
8.	Культура устной и	М.:Наука,		-

	письменной речи делового человека. Справочник- практикум.	2000		
9.Зуева Н.Ю.	Практическое пособие по развитию навыков научной речи.	Алматы: Қазақ университеті, 2007		-
10. Солганик Г.Я.	Практическая стилистика русского языка.4-е издание.	М.: Академия 2010	-	
11.Карымсакова Р.Д., Вилиметова Г.К.	Русский язык в учебно- профессиональной сфере:географический профиль.Часть 1.	Алматы: Қазақ университеті, 2003		
12.Миронова В.Г., Хмельницкая И.Б.	Обучение научному стилю речи.	Алматы: Ана-тілі, 1993.	-	
13. Демидова А.К.	Пособие по русскому языку. (Научный стиль. Оформление научной работы). Русский язык: теория и практика.	М.:Русски й язык, 1991.	-	
14. Павленко В.К., Ким Г.В., Абдыкулова К.Е.		Алматы: Қазақ университеті, 2003.	-	
Қосымша әдебиет				
1. Минбаева С.М.	Практикум по научному стилю речи.	Алматы: Экономи ка,2008.- 216 б.		
2. Розенталь Д.Е.	Практическая стилистика русского языка.	М.:Высш ая школа, 1974.-352	-	
3. Коллектив авторов	Пособие по обучению профессиональной научной речи.	М.:Высш ая школа, 1984	-	10
4. Сенкевич М.П.	Стилистика научной речи и литературное редактирование научных произведений.	М.:Высш ая школа, 1984	-	

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиет	Орындалу ұзақтылығы	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі
1	2	3	4	5	6
Тақырып бойынша жауаптарды орындау	Практикалық сабақтардың жоспарына сәйкес	[1], [2], [3], [5], [6] [7],	Оқу жоспары және кесте бойынша 10 апта	Ағымдағы	2-6,8-12 апта
ОСӨЖ бойынша тапсырмаларды орындау	ОСӨЖ тақырыптары бойынша	[1], [2], [3], [5], [6] [7],	10 апта	Ағымдағы	2-6,9-14 апта
СӨЖ бойынша жұмысты қорғау	СӨЖ жоспарына сәйкес	[1], [2], [4], [5], [7] [10],	Оқу жоспар және оқыту курсына сәйкес жыл бойы	Ағымдағы	5,13 апта
Өз-өзін бақылау тапсырмаларын орындау	Жоспарға сәйкес	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7],	2 апта	Аралық	8, 14 апта
бақылау жұмысын орындау	Практикалық және теориялық әдеттерін бекіту	[1], [2], [3], [4], [5], [6], [7], [10]	1 біріккен сағат	Ағымдағы	7,14 апта
Емтихан	Пән материалының меңгерілу деңгейін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттің жалпы тізімі	0,4 біріккен сағаттар	Қорытынды	Сессия кезеңінде

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

1. Компрессия дегеніміз не?
2. Компрессия мәтіннің негізгі ережелері қандай?
3. Тезистік жоспардың тезистен қандай айырмашылығы бар?
4. Тезистің құрулуына қандай талаптар қойылады?
5. Аннотация қай кезде қолданылады?
6. Аннотацияның түрлері қандай белгілермен бөлінеді?
7. Аннотацияның негізгі компоненттері қандай?
8. Аннотация қандай мақсатпен құрылады?
9. Библиографиялық сипаттау дегеніміз не?
10. Библиографиялық сипаттаудың элементтерін айтыңыз. Олардың ішінде

міндеттілері қандай, ал факультативті – қандай?

11. Рефераттың түрлерін айтыңыз?

12. Рефераттың жазылуының ерекшеліктері неден құрылады?

13. Рефераттың композициясы қандай?

14. Рефератты жазу кезінде қандай тілідк құрылым-клишелер қолданылады?

15. Рецензия дегеніміз не?

16. Рецензияның құрылымы қандай?

17. Рецензия мәтіннің синтаксистік құрылымы қандай?

18. Басқа ғылыми жанрлардан пікірдің айырмашылығы қандай?

19. Пікірдің негізгі қолдануы?

20. Пікірдің құрылымы қандай?

31.03.2004 ж. берілген № 50 мем. баспа лиц.
Басуға қол қойылды ж. Пішімі 60 x 90/16
Есептік баспа табағы 0,1 ш.б.п. Таралымы дана
Тапсырыс Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56